

Skin Prick Test Results of Canakkale Onsekizmart University Faculty of Medicine Dermatology Department

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Kliniği Deri Prik Test Sonuçları

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Prick Test Sonuçları / Skin Prick Test Results of Canakkale Onsekizmart University

Selda Işık¹, Zerrin Öğretmen¹, Sevilay Kılıç¹, Sibel Cevizci²
¹Dermatoloji AD. ²Halk Sağlığı AD. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çanakkale, Türkiye

ÇOMÜ klinik araştırmalar etik kurul başkanlığı onay tarih: 28.2.2013, sayı: 050.99-69
Çalışmamız 13-17 kasım 2013 tarihli XXI. Prof. Dr. A. Lütü Tat Sempozyumunda poster olarak sunulmuştur.

Özet

Amaç: Çalışmamızda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji polikliniğine başvuran kronik ürtiker, allerjik rinit, sinüzit, konjunktivit, farenjit, allerjik astma, atopik dermatit tanılı hastaların deri prik test sonuçlarının retrospektif olarak değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. **Gereç ve Yöntem:** Bölümümüzde kronik ürtiker, allerjik rinit, sinüzit, konjunktivit, farenjit, allerjik astma, atopik dermatit tanısı almış ve prik test uygulanmış 583 hastanın test sonuçları retrospektif olarak değerlendirildi. Test içeriğinde polenler, otlar, mantarlar, lateks, kedi-köpek tüyü, ev tozu akarı ve gıdalardan oluşan 50 adet standart allerjen çözelti mevcuttu. **Bulgular:** Hastaların yaşları 3-70 yaş arasında olup, yaş ortalaması 30,6±17,5'du. 359 hastada (%61,6) herhangi bir allerjene pozitiflik tespit edildi. En sık görülen allerjenler; ev tozu akarları (%50,5), otlar (%28,8), hububat polenleri (%29), gıdalardan ise domates (%13,7), kahve (%13,1), tavuk eti (%13,0) ve çokolata (%12,7) idi. **Tartışma:** Çanakkale'de elde ettiğimiz deri prik test sonuçlarının ülkemiz allerjen haritasına katkıda bulunacağı düşüncesindeyiz.

Anahtar Kelimeler

Prick Test; Atopy; Allerji

Abstract

Aim: In this study we aimed to evaluate the prick test results of the patients with chronic urticaria, allergic rhinitis, sinusitis conjunctivitis, pharyngitis, allergic asthma and atopic dermatitis who attended to dermatology department of Canakkale Onsekiz Mart University Faculty of Medicine. **Material and Method:** The prick test results of 583 patients with chronic urticaria, allergic rhinitis, sinusitis, conjunctivitis, pharyngitis, allergic asthma, atopic dermatitis were assessed retrospectively for this study. 50 standard allergens including pollens, grass, weed, fungal allergens, latex, cat fur, dog hair, house dust mites and foods were performed to the patients. **Results:** The ages of the patients were between 3 and 70 (mean age was 30.6±17.5). At least one positive prick test result to any allergen were obtained in 359 patients (61.6%). The most common allergens were; house dust mites (50.5%), weed(28.8%), pollen grains(29%), tomato (13.7%), coffee (13.1%), chicken meat (13.0%) and chocolate (12.7%), respectively. **Discussion:** We think that our study will help to contribute to the allergen map of our country.

Keywords

Prick Test; Atopy; Allergy

DOI: 10.4328/JCAM.3746

Received: 06.07.2015 Accepted: 16.08.2015 Printed: 01.10.2015 J Clin Anal Med 2015;6(suppl 5): 603-5

Corresponding Author: Sevilay Kılıç, Dermatoloji A.D, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi, 17100, Kepez, Çanakkale, Türkiye.

GSM: +905377930419 F.: +90 2862635957 E-Mail: sevilay.oguz@gmail.com

Giriş

IgE'ye bağlı hipersensivite reaksiyonlarının tanısında allerji testlerinin önemli bir yeri vardır. Yüksek etkinlik, düşük maliyet gibi nedenlerle deri prik testleri, aeroallerjenler, gıdalar, ilaçlar gibi bazı antijenlere karşı tip 1 aşırı duyarlılık oluşturan (allerjik rinit, allerjik konjunktivit, allerjik astma, atopik dermatit gibi) hastalıkların tanısında halen yüksek etkinlik, düşük maliyet gibi nedenlerle birincil test olarak tercih edilmektedir [1-3]. Çalışmamızda atopi öyküsü olan 583 hastanın prik test sonuçlarını retrospektif olarak inceleyerek, bölgemizde ağırlıklı olarak rol alan allerjenleri belirlemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem

Çalışmaya Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) klinik araştırmalar etik kurul başkanlığından onay alındıktan sonra ÇOMÜ Tıp Fakültesi Dermatoloji polikliniğine başvuran kronik ürtiker, allerjik rinit, sinüzit, konjunktivit, farenjit, allerjik astma, atopik dermatit tanısı olan ve prik test uygulanmış 583 hastanın test sonuçları dahil edildi. Tüm hastaların detaylı anamnez ve fizik muayene bilgileri değerlendirildi. Prik test uygulanmadan önceki 15 gün içerisinde antihistaminik, kortikosteroid, bronkodilatör, mast hücre stabilizatörleri, immünsüpresif ajanlar gibi test sonucunu etkileyebilecek topikal veya sistemik ilaç kullanan hastalar çalışmaya dahil edilmedi. Test için polenler, otlar, yabancı otlar, mantarlar, lateks, epitel, tüy, ev tozu akarı ve gıdalardan oluşan 50 adet standart aktivite ve konsantrasyondaki allerjen çözeltiler kullanıldı (Stallergenes®, Albio®). Allerjenler ön kolun iç yüzüne, ucu 1 mm olan tek kullanımlık lansetler yardımıyla epidermise sızdırılarak uygulandı. Ciltte oluşan reaksiyon 20 dakika sonra değerlendirildi. Deride oluşan eritem ve ödem negatif (temoin) ve pozitif (histamin hidroklorit 1mg/ml) kontrolle karşılaştırıldı. Pozitif kontrolün oluşturduğu ürtikeryal papülün yarısı veya daha büyük çapta papül oluşturan allerjen pozitif kabul edildi.

Veri girişi ve analizi için SPSS istatistiksel 19,0 paket programı kullanıldı. Tanımlayıcı verilerin sunumunda sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri; gruplar arası karşılaştırmalarda kategorik değişkenler için Fisher's kesin testi kullanıldı. $p < 0.05$ değeri "istatistiksel olarak anlamlı" kabul edildi.

Bulgular

Hastaların yaşları 3-70 yaş arasında olup, yaş ortalaması $30,6 \pm 17,5$ 'du. Hastaların 207'si (%35,5) erkek, 376'i (%64,5) kadındı. 309 hastada bakılan IgE ortalaması ise $209,3 \pm 681,1$ 'di. Çalışma grubumuzda hastaların (n=583), hastalık gruplarına göre dağılımı incelendiğinde %0.5'inde (n=3) anjiyoödem, %4.8'inde (n=28) astım, %0.5'inde (n=3) astım ve ürtiker, %1.4'ünde (n=8) atopik dermatit, %0.5'inde (n=3) farenjit, %2.1'inde (n=12) pruritus, %25,9'unda (n=151) rinit, %0.2'sinde (n=1) rinit ve astım, %0.2'sinde (n=1) rinit ve konjunktivit, %61.9'unda (n=361) ürtiker, %2'sinde (n=12) ürtiker ve rinit saptandı.

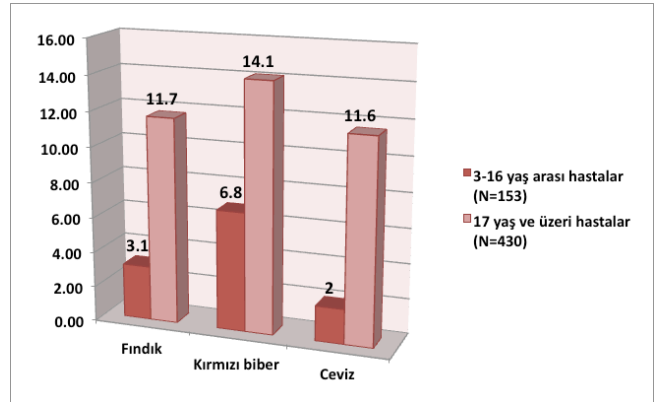
Tüm hastalıklarda en sık görülen allerjenler; ev tozu akarları %50,5 (dermatophagoides pteronyssinus %25, dermatophagoides farinae %25,5), otlar %28,8, hububat polenleri %29, yulaf, buğday, arpa, mısır'dan oluşan dört hububat karışımı %18,5, arpa, mısır, pirinç, çavdar, buğday, yulaf, buğday unundan oluşan yedi hububat karışımı %10,5, kedi tüyü %14,7, köpek tüyü %16,3, polenler %9,5, küf mantarları %9,1 ve zeytin ağacı %8,8, gıdalardan ise domates %13,7, çikolata %12,7, tavuk

eti %13,0, kahve %13,1, karabiber %12,2, kırmızıbiber %12,2, limon %12,3, mısır %11,8, yumurta akı %11,8, çilek %11,5, köri %11,1, fındık %9,8, ceviz %9,1 idi.

Çalışma grubumuzda allerjenlerin dağılımı hastalık tanısı alt gruplarında da incelendi. Ürtiker tanısı alanların %65.1'inde (n=235) prik testi pozitif. Bu hastalarda en sık görülen allerjenler sırasıyla %27.5 (n=73) evtozuiki, %26.4 (n=70) evtozubar, %22.6 (n=60) oniki ot, %20.0 (n=53) Dört hububat, %19.7 (n=52) köpek tüyü ve %16.3 (n=43) kedi tüyüdü. Rinit tanısı alanların %53.6'sında (n=81) prik testi pozitif. Bu hastalarda en sık görülen allerjenler sırasıyla %21.4 (n=27) oniki ot, %19.0 (n=24) Dört hububat, %18.3 (n=23) evtozubar, %16.7 (n=21) evtozuiki, %11.1 (n=14) kedi tüyü ve %7.9 (n=10) köpek tüyüdü. Astım tanısı alanların %53.6'sında (n=15) prik testi pozitif. Bu hastalarda en sık görülen allerjenler sırasıyla %40.0 (n=10) evtozubar, %40.0 (n=10) evtozuiki, %24.0 (n=6) oniki ot, %8.0 (n=2) Dört hububat, %12.0 (n=3) köpek tüyü ve %8.0 (n=2) kedi tüyüdü. Pruritus tanısı alan 7 kişinin prik testi sonucu pozitif. Bu hastalarda görülen allerjenler evtozubar (n=3), evtozuiki (n=2), köpek tüyü (n=2), yumurta akı (n=1), kahve (n=1), oniki ot (n=1), dört hububat (n=1), karabiber (n=1), inek sütü (n=1) ve yaban arasıydı (n=1).

Çalışma grubumuzda cinsiyete göre prik test pozitifliği açısından istatistiksel anlamlı bir fark bulunmadı ($p=0.924$).

Çalışma grubumuzda 3-16 yaş grubunda 153 hasta (%26,2), 17 yaş ve üzeri grupta 430 hasta (%73,8) vardı. Onyediy yaş ve üzeri hasta grubunda fındık (n=28), kırmızı biber (n=46) ve ceviz allerjisi (n=17), 3-16 yaş grubuna göre (sırasıyla n=2, n=8, n=1) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksekti ($p < 0,05$) (Grafik 1). Diğer allerjenler açısından yaş grupları arasında ista-

Grafik 1. Çalışma grubumuzda fındık, kırmızı biber ve ceviz allerjenlerinin pozitiflik durumu, Çanakkale, 2014

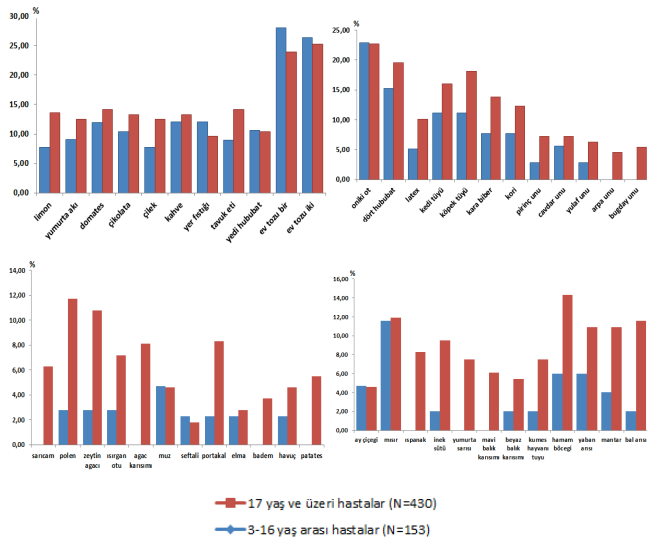
tistiksel olarak bir fark bulunmadı ($p > 0.05$). Çalışma grubumuzda yer alan hastalarda yaş gruplarına göre prik testi sonucuna göre allerjenlerin dağılımları Tablo 1'de ve grafiklerle sunulmuştur (Grafik 2).

Tartışma

Kliniğimizde uygulanan prik testlerde %61,6 pozitiflik saptandı. Ülkemizde yapılan benzer çalışmalarda farklı oranlar bildirildiğini gözlemledik. İzmir Atatürk Eğitim ve araştırma hastanesinde atopi, atopik dermatit, kronik ürtiker, allerjik rinit, sinüzit ve konjunktivitli 550 hastada yapılan çalışmada %44,36 pozitiflik bildirilmektedir [4]. Lokaj-Berisha ve ark. [5] allerjik astma ve rinitli hastalarda %81,3, Öztürk ve ark. [6] allerjik rinitli 180 has-

Tablo 1. Çalışma grubumuzda yaş gruplarına göre allerjenlerin dağılımı, Çanakkale, 2013

Hasta grupları	Allerjenler (%)											
	limon	yumurta akı	domates	çikolata	çilek	kahve	yer fıstığı	tavuk eti	yedi hububat	ev tozu bir	ev tozu iki	
3-16 yaş arası hastalar (N=153)	7,70	9,10	11,90	10,40	7,70	12,10	12,10	9,00	10,60	28,00	26,30	
17 yaş ve üzeri hastalar (N=430)	13,60	12,50	14,20	13,30	12,50	13,30	9,60	14,20	10,40	23,90	25,20	
	oniki ot	dört hububat	latex	kedi tüyü	köpek tüyü	kara biber	kori	pirinç unu	cavdar unu	yulaf unu	arpa unu	bugday unu
3-16 yaş arası hastalar (N=153)	22,90	15,30	5,10	11,10	11,10	7,70	7,70	2,80	5,60	2,80	0,00	0,00
17 yaş ve üzeri hastalar (N=430)	22,70	19,60	10,10	16,00	18,10	13,80	12,30	7,20	7,20	6,30	4,50	5,40
	sarıcam	polen	zeytin ağacı	ısırgan otu	agac karımsı	muz	seftali	portakal	elma	badem	havuç	patates
3-16 yaş arası hastalar (N=153)	0,00	2,80	2,80	2,80	0,00	4,70	2,30	2,30	2,30	0,00	2,30	0,00
17 yaş ve üzeri hastalar (N=430)	6,30	11,70	10,80	7,20	8,10	4,60	1,80	8,30	2,80	3,70	4,60	5,50
	ay çiçeği	mısır	ıspanak	inek sütü	yumurta sarısı	mavi balık karımsı	beyaz balık karımsı	kumes hayvanı tuyu	hamam böceği	yaban arısı	mantar	bal arısı
3-16 yaş arası hastalar (N=153)	4,70	11,60	0,00	2,00	0,00	0,00	2,00	6,00	6,00	4,00	2,00	
17 yaş ve üzeri hastalar (N=430)	4,60	11,90	8,30	9,50	7,50	6,10	5,40	7,50	14,30	10,90	10,90	11,60

Grafik 2. Çalışma grubumuzda allerjenlerin dağılımı, Çanakkale, 2014

tada %56,7, Akaya ve ark. [7] allerjik astma ve allerjik rinitli hastalarda %57, Tezcan ve ark. [8] atopisi veya ailesel atopi öyküsü olan 5055 hastada %48, Mısıroğlu ve ark. [9] 543 allerjik rinitli çocuk hastalarda %24,8, Çalışkaner ve ark. [10] kronik ürtikerli hastalarda %27,4 pozitiflik saptamışlardır. Oranlarda ki bu farklılıkların bölgesel allerjenlerin dağılımından ve çeşitliliğinden kaynaklandığını düşünmekteyiz.

Çalışmamızda en yüksek pozitiflik oranını ev tozu akarlarına karşı tespit ettik (%50,5). Birçok araştırmacı da en yüksek pozitiflik oranını ev tozu akarlarına karşı bildirmiştir. Akaya ve ark. [7] %45, Tezcan ve ark. [8] %42, Çalışkaner ve ark. [10] %24,7, Öztürk ve ark. [6] %72,5 ile %63,7 (sırasıyla; Dermatophagoides pteronyssinus ve Dermatophagoides farinae) ev tozu akarlarına pozitiflik bildirirken, İzmir'de [4] bu oran %11,63 olarak saptanmıştır. Çanakkale'de akarlar karşı olan yüksek pozitifliğin yüksek nem oranına ve rüzgarla taşınan farklı toz partiküllerinin yoğun olmasına bağlı olduğunu düşünmekteyiz. Literatürde de bu durumu destekler nitelikte ev tozlarında ve gıdalarda bulunan akarların bölgesel çalışmalarla ortaya konması gerektiği bildirilmiştir [11,12].

Akarlardan sonra en yüksek oranda otlar (%22,9), hububat polenleri (%18,7), kedi tüyü (%14,7) ve köpek tüyü (%16,1) polenler (%10,1), küf mantarları (%10,1) ve zeytin ağacına (%9,5) karşı duyarlılık tespit ettik. Özellikle zeytin ağacının yaygın bulunduğu bir yörede bulunmamız çevresel faktörlerin, doğal bitki örtüsünün etyolojide rol aldığını destekler niteliktedir.

Gıdalardan en yüksek oranda domates'e (%13,5) karşı duyarlılı-

ğın gözlenmesi de yörede domates üretiminin yaygın olmasına bağlı olarak bölgesel farklılıkların etkisini göstermektedir.

Gıda allerjileri daha çok çocukluk döneminde görülürken, erişkin yaşlarda azalmaktadır. Çalışmamızda ise bu farklılık tespit edilmiştir. Bunun araştırmamızda çocuk hasta sayısının az olmasına bağlı olabileceğini düşünmekteyiz.

Sonuç olarak; tip 1 aşırı duyarlılığa bağlı hastalıklarda en sık kullanılan test olan prik testin kullanımıyla, allerjenlerin tespit edilmesinde ve bireylerin yaşam kalitesinin artırılmasında önemli adımlar atılmıştır. Çanakkale'de elde ettiğimiz sonuçların da bölgemiz ve ülkemiz allerjen haritasına katkıda bulunacağı düşüncesindeyiz.

Çıkar Çakışması ve Finansman Beyanı

Bu çalışmada çıkar çakışması ve finansman destek alındığı beyan edilmemiştir.

Kaynaklar

1. Van Kampen V, de Blay F, Folletti I, Kobierski P, Moscato G, Olivieri M, et al. Evaluation of commercial skin prick test solutions for selected occupational allergens. *Allergy* 2013;68(5):651-8.
2. Bernstein IL, Li JT, Bernstein DI, Hamilton R, Spector SL, Tan R, et al. Allergy diagnostic testing: an updated practice parameter. *Ann Allergy Asthma Immunol* 2008;100 (3 Suppl 3):1-148.
3. Bains P, Dogra A. Skin prick test in patients with chronic allergic skin disorders. *Indian J Dermatol* 2015;60(2):159-64.
4. Öğretmen Z, Güven F, Aydın O, Bozdağ KE, Bilgin İ, Cengiz Bıçakçı ve ark. İzmir Atatürk Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Dermatoloji Kliniği Prick Test Sonuçları. *Türkiye Klinikleri J Dermatol* 2005;15(3):125-8.
5. Lokaj-Berisha V, Berisha N, Lumezi B, Ahmetaj L, Bejtullahu G, Karahoda N et al. Sensitization to aeroallergens in patients with respiratory allergies based on skin-prick test results. *Iranian J public Health* 2012;41(10):29-35.
6. Öztürk Ö, Tokmak A, Güçlü E, Yıldızbaşı Ş, Gültekin E. Düzce'de Allerjik Rinitli Hastalarda Prick Testi Sonuçları. *Konuralp Tıp Dergisi* 2005;1:11-14.
7. Akaya A, Ünlü M, Uygun N. Isparta Yöresinde Allerjik Astma ve Allerjik Rinitli Olgularda Prick Test ve Total IgE Sonuçlarının Değerlendirilmesi. *SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi* 1995;2:29-32.
8. Tezcan D, Uzuner N, Sule Turgut C, Karaman O, Köse S. Retrospective evaluation of epidermal skin prick tests in patients living in Aegean region. *Allergol Immunopathol* 2003;31(4):26-30.
9. Mısıroğlu ED, Cengizlier R. Perennial ve Mevsimsel Allerjik Rinitli Çocukların Değerlendirilmesi. *Asthma Allergy Immunol* 2003;1:11-6.
10. Çalışkaner Z, Öztürk S, Turan M, Karaayvaz M. Skin test positivity to aeroallergens in the patients with chronic urticaria without allergic respiratory disease. *J Investig Allergol Clin Immunol* 2004;14(1):50-4.
11. Cevizci S, Gökçe S, Bostan K, Kaypmaz A. Depo gıdalarını ve peynirleri enfeste eden akarlar halk sağlığı açısından bakış. *Türkiye Parazitoloj Derg* 2010;34(3):191-9.
12. Gökçe S, Cevizci S, Kaypmaz A. Halk sağlığı penceresinden ev tozu akarları. *TAF Prev Med Bull* 2010;9(6):695-702.

How to cite this article:

Işık S, Öğretmen Z, Kılıç S, Cevizci S. Skin Prick Test Results of Canakkale Onsekizmart University Faculty of Medicine Dermatology Department. *J Clin Anal Med* 2015;6(suppl 5): 603-5.